

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 12 K.
Félévre 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.

Hirdetési díj: Egyhasábos
petitsor egyszeri hirdetése
15 l. Közlemények sora 40 l.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal ::

Kösch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::

Az őszi munka és a hadikölcsön.

Bár a nagy megpróbáltatásnak nagyobbik részén túl vagyunk —, mert hiszen Szerbia legyőzésével egészen közel jutottunk a végső győzelemhez —, azért sohasem álltak gazdáink olyan nehéz helyzetben, mint éppen ez év őszén.

Nehéz a helyzetük, mert nagy feladatok előtt állanak.

Az ő elsőrendű feladatukat képezi most, hogy biztosítsák jövő évi kenyereiket. Ez nem könnyű dolog ma, mikor gazdáink nagy része a harctéren harcol, mikor igásállományunk nagy részét hadicélokra vitték el. A munka rendkívüli nagy és elvégzése megfeszített erőt igényel. De célszerű beosztással, egymáson való segítséssel, gépek intenzívebb használatával és a hatóságok jótékony támogatásával az idén is sikerülhet elérnünk, hogy aránylag kevés föld marad bevetetlenül. De ekkor szinte emberfeletti munkát kell végezniük gazdáinknak. Ha azonban eddig kettő helyett dolgoztak, most három helyett kell dolgozniuk, mert hőseink, mikor bennünket a Kárpátokban védelmeztek, tíz helyett és tíz ellen is harcoltak.

De nehéz gazdáink helyzete azért is, mert amellet, hogy az emberfeletti nagy munkát végzik, az ország közvéleménye szinte emberfeletti kíván tőlük a hadikölcsönjegyzéseknél is. A jó termés, a magas gabonaárak és a nagy drágaság, mind olyan okok, melyek részint jogosan, részint jogosulatlanul gazdáink hadikölcsönjegyzése iránt vérmes reményeket váltottak ki egyes társadalmi körökből. Jogosan, mert tény az, hogy sok helyen gazdáink olyan nagy tőke felett rendelkeznek, hogy méltán kívánhatjuk, hogy ezek a gazdák minél nagyobb mérvben járuljanak hozzá a hadikölcsön sikeréhez; általánosságban azonban jogosulatlan ez a kívánság, mert bizony sok helyen volt úgy, hogy a gazda az elvetett magot is alig kapta vissza, hogy a gazda annyit sem szüretelt, amennyi háziszükségletére elegendő. Ezekről tehát nem sokat remélhetünk...

De annál inkább szükséges, hogy tehető, pénzfelesleggel rendelkező gazdáink jegyezzenek és pedig minél többet jegyezzenek a hadikölcsönből. Nemcsak azért, mert hazafias kötelesség, nemcsak azért, mert jó tőkebefektetés, hanem azért is,

mert megnagyobbodott bevételeik erre képessé teszik. Mert a közvélemény jogos várakozással néz jegyzéseik elé, melyet minden tekintetben ki is kell elégíteniük. És itt rá kell mutatnunk arra, hogy bár feltétlenül szükséges, hogy gazdáink ne veszítsenek időt szorgos gazdasági munkák elvégzésénél, de azért a hadikölcsönjegyzést sem szabad e mellett háttérbe szorítani. Az mind igaz, hogy a gazda a hadikölcsönnek megismerése és jegyzése végett napokat nem vesztegethet el, de azért módját lehet ejteni, hogy idővesztés nélkül, minden gazda megismerje a hadikölcsönt és erejéhez képest jegyezzen belőle. Hiszen ma már nagyon sok helyen van hitelszövetkezet. Ezek üzletnapjukat leginkább vasárnap tartják. Ha tehát a gazda hétköznapon gazdasági munkáját végzi, akkor vasárnap minden idővesztés nélkül szakíthat magának egy kis időt arra, hogy a hitelszövetkezet népgyűlésére, melyet a hadikölcsön megismerése végett oly sok helyen tartanak, elmenjen. Ugyancsak ott mindjárt leróhatja hazafias kötelességét: jegyezhet a hadikölcsönből.

Ismételjük: méltányoljuk gazdáink ama felfogását és törekvését, hogy a mostani szorgos időben nem akarnak egyetlen munkanapot sem elveszíteni, de azért számot kell vetni a várakozással, melyet a közvélemény a hadikölcsön tekintetében a gazdatársadalom iránt táplál. Erre való tekintettel éppen a gazdatársadalom hivatott szervezete, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, a Magyar Gazdaszövetség, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége, a gazdasági egyesületek és gazdakörök, egyszóval a gazdák vezetői mind arra törekednek, hogy a közvélemény várakozásának a gazdatársadalom megfelelően. De számot kell vetni gazdáinknak önmagukkal: mire képesek, mit tehetnek a hazáért? Számolni kell azzal, hogy mit vét önmaga, hazája és érte küzdő honfitársai ellen az, aki erejéhez képest nem teljesíti a haza iránti kötelességét. Mindenkinek megadatott az alkalom — és idő is van elegendő rá —, teljesítse tehát mindenki hazafias kötelességét!

**Táplálékot és ne alkoholos
italt adjunk katonáinknak!**

Hevesfia.

Az összetartás és áldozatkészség impozáns megnyilvánulásának voltunk részesei a f. é. október 29-ikén és 30-ikán. Hevesvármegye lelkes közönsége, történelmi dicső multjához méltóan lép előtérbe az ellenség által feldúlt határszéli vidék fölségélyezése érdekében megindult nemes és hazafias akció keretében s nemcsak egy megsemmisült község fölépítésének legszükségesebb alapkellékét: az egy szoba és konyhából álló lakóházak építési költségét kívánja átvállalni, hanem azt a szükséges melléképületekkel is ki akarja egészíteni, sőt anyaállatokat és gazdasági eszközöket is fog a szükséghez képest adományozni. Ámde Hevesvármegye közönségének ezen bőkezű áldozatkészségénél sokkal értékesebb és magyar nemzeti szempontból léggé nem méltányolható az a szeretetteljes megnyilatkozás, hogy Hevesvármegye nem muld szalmalángként veszi ki részét a jelennek hazafias áldozatkészségéből, hanem ő a jövőben is gondos és szerető pártfogója akar maradni az általa felségített községnek; azért azzal állandó kapcsolatban kíván maradni. Újjáépített falujának lakosságát a magyar nemzeti élet lüktető hevébe is bevinni kívánja a gyakoribb érintkezés, az erkölcsi és anyagi támogatás minden eszközével. A szó szoros értelmében igazi patronusa akar lenni községének és azt az idők folyamában mindenkor saját testéhez tartozónak fogja tekinteni. Hevesvármegye küldötteinek a magyar lelkületet jellemző: az izzó hazaszeretet, a haza minden talpalatnyi területét megvédeni kész s a védelemben hozzátartozók iránt mindenkor megnyilvánuló ragaszkodás érzelmeit sugárzó fejtegetéseit áhítattal hallgattuk. Az egymástól távolabb eső két vármegye hivatott képviselőinek atyafiságos tanácskozása oly magasztos nivón állott, amely nivón a magyar nemzeti élet lüktető erejének kifejlesztése egy jobb jövőhöz: az *egységes* magyar nemzeti állam kiépítéséhez való közeli eljuthatást garantálja; mert tudjuk és érezzük, hogy a mai nagy veszedelem a magyar nemzet minden egyes tagját egységessé tette s mindenki törekszik erejéhez mérten a munkából és a küzdelemből részét kivenni. Hevesvármegye amidőn hazafias áldozatkészségét felajánlotta, egyidejűleg háláját és mélyeséges szeretetét is kifejezésre kívánta juttatni főpáztora Szmracsányi Lajos v. b. t. t. egri érsek úr iránt azzal, hogy az ő szülőföldjének: Sárosvármegyének egyik elpusztult községét határozta el fölépíteni. Kétszeres értéke van ezért Hevesvármegye áldozatkészségének, mert a hazafias kötelességet egybeforrasztotta az *egyéni* megbecsülés és szeretet nemesítő lángjával. Sárosvármegye nagy szülőtte iránt megnyilvánult szeretetnek hatékony befolyása volt arra, hogy az áldozatkészség eredménye mindjárt kezdetben több mint százezer koronát biztosított a kiválasztandó falunk javára. Az anyagi eszközök megszerzése után jelent csak meg nálunk f. évi október hó 29-ikén Hevesvármegye küldöttsége, hogy a vármegye faluját a helyszínen személyesen kiválassza. A küldöttség tagjai voltak: gróf

Keglevich Gyula főispán, Majzik Viktor alispán, Okolicsányi Lajos orsz. képviselő, Alpáry Lajos kir. tanfelügyelő, Legmann Imre műszaki tanácsos és ifj. Györfy Kálmán főispáni titkár. A küldöttséget főispánunk és alispánunk fogadta a vármegye több előkelősége élén a déli vonaton. A bensőséges meleg üdvözlések után a küldöttséget főispánunk látta vendégül ebédre. Ebéd után beható tanácskozás volt Szinyei Merse István főispán hivatalában, amelyen a küldöttség tagjain kívül résztvettek: Szinyei Merse István főispán, Tahy József alispán, Bánó Aladár főjegyző, Frank Ármin államépítészeti hivatali főnök, Klauszer Kálmán főispáni titkár és én alulírott. Később megérkezett Téglás miniszteri tanácsos, kormánybiztos is, aki a tanácskozásban szintén résztvett. Szinyei Merse István a tanácskozás megnyitásakor újjól melegen üdvözölte a küldöttséget és vármegyénk háláját fejezte ki Hevesvármegye közönségének áldozatkészségeért, azután részletesen ismertette az itteni helyzetet és a segítség módjait. Majzik Viktor alispán kifejtette, hogy amidőn a legmesszebbmenő áldozatkészséggel vállalkoznak egy községnek teljes felépítésére, egyúttal azon óhajuknak adnak kifejezést, hogy amennyiben történelmi vonatkozások a község nevéhez nem fűződnek s így a község nevének megváltoztatása lehetséges volna, a fölépítendő falu *Hevesfia* nevet nyerjen, mert Hevesvármegye a fölépítendő községnek állandó patronusa kíván lenni a jövőben is és ilyképen a név már maga is híven kifejezné a község hovatartozását. Ez a vidék, illetve az itteni lakosság fogta fel az ellenséges betörést, aminek folytán a teljes tönkremenésen kívül sanyarú szenvedéseken is átesett, méltányos tehát, hogy a háború borzalmaitól megóvott belső vidékek részéről fölkarolásban és állandó támogatásban részesüljön, aminek nyomán a magyar nemzethez való tartozása is szorosabbá válik. Az építendő községet templommal, iskolával, kisdudóvóval és község-házával is kívánják ellátni, hogy így a lakosság kulturális fejlődését és a magyar nyelvnek elsajátítását is biztosítsák. Az óvoda és iskola építési költségét Alpáry Lajos kir. tanfelügyelő buzdító felhívására Hevesvármegye óvodás és iskolás gyermekei fogják összeadni. Okolicsányi Lajos orsz. képviselő nagy melegséggel támogatta Majzik alispán tervezetét s biztosította Szinyei Merse István főispánt, hogy ezen kitűzött cél elérésében a költségemelkedés akadályt nem képezhet, mivel Hevesvármegye az elvállalt falut *jobb* sorshoz kívánja juttatni. Hosszabb eszmecsere után, amelyben Téglás miniszteri tanácsos is élénk részt vett, a duklai szoros bejáratánál fekvő *Felsőhunkócz* köz-égben történt a megállapodás. Felsőhunkócz községnek 17 háza pusztult el, az állami iskola és a körjegyzői lak is teljesen leégett. Fák között a dombon magánosan álló díszes fatemplom, amely a Rákóczi-korból való s így művészi értékkel bír, továbbá a községtől távolabb eső két ház is épen megmaradt. Felsőhunkócz községen visz át a miskolczi duklai országút s így a község könnyen megközelíthető. A szűk völgyben fekvő községet erdőkkel koszorúzott alacsonyabb hegyek övezik s így a községnek festői szép vidéke van. A tanácskozás este fél kilenc órakor nyert befejezést. Másnap, vagyis okt. 30-ikán hajnalban utazott az egész társaság a helyszínre, és pedig Bártfáig vasúton, onnét autobuszon. A 45 km. hosszú útvonalban behatóbban megtekintették a zborói Rákóczi-kastélyt a száz hárszal és Felsővízközt. Az autobusz lassú tempóban haladt, hogy a félén át harctérül szolgált vidéket a társaság behatóbban megismerhesse. A rette-

netes küzdelmek nyomai: a betöltött gránátlyukak feltűnő foltjai, az ágyúállások, a fedezékek, drótsövények, valamint az egyes- és tömegsírok lépten-nyomon előtűntek, közbe-közbe pedig az építés alatt álló elpusztult falvak is jól megismerhetők voltak. A vidéken lefolyt küzdelmeket közvetlen tapasztalatból jól ismerő Szinyei Merse István főispánunk tiszta képet nyújtó ismertetéseit nagy érdeklődéssel hallgatták a küldöttség tagjai s az út mellett lévő síroknál kalaplevétellel rótták le az elesett hősök iránt érzett kegyeletüket. Felsővízközön Szepesházy Imre orsz. képviselő fogadta a társaságot, örömeinek adott kifejezést, hogy Hevesvármegye küldöttségének választása az ő kerületének egyik falujára esett. Megjelent itten a küldöttség előtt Martényi Andor bányavölgyi r. k. esperes-plébános és kérte, hogy tekintettel arra, miszerint a körzetben lakó r. k. vallásúaknak központi helye Felsővízköz, a tervbevett templom Felsőhunkócz helyett Felsővízközön létesíttessék, ahol e célra a telek és 2000 korona már rendelkezésre áll. Felsőhunkóczról is közel érnék az ottan lakó r. k. vallásúak a templomot, míg most Bányavölgyre, ahol egyedül van a járásban r. k. templom, még sátorosünnepeken is nagyon terhes az eljuthatás. Majzik Viktor alispán szívesen fogadta a kérést és megígérte, hogy jóakarattal fogadják majd a templomépítés ügyében dönteni. A társaság d. e. 11 órakor érkezett Felsőhunkóczra, ahol bejárták a romokat s az ideiglenes faviskókban meghúzódó lakosságot megnyugtatták. Mély hatást tett rájuk a pusztulás szomorú képe, a síró asszonyok, az elvannadt gyermekek, és elérzékenyülve tolmácsoltatták, hogy gondos kárpótlást kapnak. A magyarul már némileg tudó gyermekek vidító hatással voltak, mert a küldöttség tagjai közvetlenül is tapasztalhatták, hogy az itteni lakosság a magyar szót szívesen tanulja és használja, az iskolának két évi szünetelése azonban a már elért eredményt meggyöngyöztette. Alpáry Lajos kir. tanfelügyelő meggyőzően fejtette, hogy a tanulóknak időnkint Egerbe való tanulmányi kirándulásaival eléggé nem értékelhető haladást lehet majd elérni s a bizottság tagjai ki is jelentették, hogy az ilyen tanulmányi kirándulást lehetővé is fogják tenni. A falu mellett lévő erdőajban megtartott pihenés alatt a falu felvirágoztatására mondott szép beszédet a vendéglátó főispánunk, mire gr. Keglevich Gyula hevesvárm. főispán azon reményének adott kifejezést, hogy a jövő évben az építés megtörténte után, vagyis a községnek Hevesfia néven való újjászületésének házzentelek aktusánál majd Hevesvármegye mint *házigazda* láthatja vendéglátó ezen társaságot. Ezen alkalommal nagy melegséggel emlékezett meg Legmann Imre műszaki tanácsos Eger fenkölt lelkületű egyházfejedelméről, Szmezsányi Lajos érsekről, Sárosvármegye nagy szülőteréről. Majzik Viktor alispán a helyszínén megjelent Gallotsik István főszolgabíróval és Fedás Gyula helyi körjegyzővel behatóan tárgyalt s kijelentette, hogy őket már Hevesvármegyéhez tartozóknak tekinti. A helyi tapasztalatok után a küldöttség nagy meglepődéssel állapította meg, hogy a falu megválasztása kívánalmainak minden tekintetben megfelel. A társaság az esti vonattal érkezett vissza Eperjesre. Okolicsányi Lajos orsz. képviselő azonnal hazautazott Egerbe, míg a küldöttség többi tagjai csak okt. 31-ikén a reggeli vonattal tértek haza. Az állomáson főispánunk búcsúzott el vármegyénk nevében a kedves vendégektől a mielőbbi viszontlátás reményében. Hevesvármegye állásfoglalása követendő példát mutat. Ha vármegyénk és nagy városaink

mindenike ilyen értelemben fogná fel az elpusztult nemzeti vidék felségélyezését s választott falujának állandó patronusa kívánna lenni, elpusztult vidékeink nemcsak anyagilag jöhetnek erőteljesen rendbe, hanem az atyafiságos kötelek kapcsán a ma még nem-magyarajkú lakosság szorosabban is simulhatna az őt felkaroló magyar nemzethez. Az elpusztult vidék ruthén lakossága, miként azt történelmünk is lépten-nyomon igazolja, mindenkor együtt tartott az alkotmányát és szabadságát védő magyar nemzettel s nagy fejedelmünknek: Rákóczi Ferencnek az itteni ruthénség ősei voltak a leghűségesebb katonái. A mai nemzedéket is őseik szelleme hatja át, őseik magyaros ruhaviseletét, szokásait, kuruc nótáit változatlanul megtartották s velünk hűségesen kitartanak most is, miként azt a rettenetes harcok ékesen igazolhatják. Ilyen hűséges testvérnépnek minél szorosabban való magunkhozcsatolása elsőrendű állami és magyar nemzeti érdek. Ez a lakosság önként választotta mindenütt az általa fentartott összes községi és felekezeti iskolákban tannyelvül is a magyar nyelvet, hogy így gyermekeik a magyar nyelvet jól elsajátíthassák. A magyarul tudó büszke arra, hogy ő tud magyarul. A magyar nyelv használata még a templomokban is mindjobban kezd használatba jönni. Adja Isten, hogy a megpróbáltatások nehéz ideje után minél gyorsabban érvényre juthasson az egységes magyar nemzeti állam teljes kiépíthetése, amelynek útjait önmagának a nemzetnek kell megfelelő módokkal elősegítenie! Hevesvármegye segítőkészségének meg kell sokszorozódnia, hogy így határszéli vidékeink sokat szenvedett lakossága minél közvetlenebbül *szervi* kapcsolatba juthasson a magyar nemzet lüktető gócpontjaival. A nemzet *önmagát* erősíti, amikor a vele együtt érző ruthén lakosságot atyafiságos módon nemcsak anyagilag segíti, hanem az állandó érintkezés biztosításával minél bensőségesebb viszonyt létesít. Vajha *Hevesfia* mintájára minél több *újnonnan* született *fiaközség* hálózná be elpusztult vidékeinket nemzeti létünk jövőjének erősítésére!

Eperjes. Szabó Elemér.

A cs. és kir. 18. tábori ágyúezred kitüntettjeiről.

Való élet, szállj egy pillanatra el: ruhád véres foszlányit ne mutasd; csendes öröm-mosoly olvadjon le rólad: mutasd arcodnak a szebbik oldalát!

A levegő minden kis atómja halál-fulánknak nedűjével bír: e képtől ell — gyertek daliák, ne fosszatok meg bennünket a gyönyörtől, mit az emlékezés örök krónikája támaszt rólatok mibennünk s engedjétek, hogy valamit szóljunk rólatok, akiknek vitézi tetteit messze hirdeti az események kaleidoszkópja s akiknek lelki felmagasztosultságát egy költői toll is csak bágyadtan kíséri!

Neveket frunk ide egymás mellé, melyeket később az emlék világánál megoivaszt tán a reális való — mert hiszen a héroszok száma a tavaszi mezbe öltöztetett rét virágainak a számával versenyez —, de a lelkük serkentő erejét nem vihetik századok sem el. A név lassan kiveshet agyunkból, de az erő szívünkben marad: mint fáról a hánccs, szakad le a név, hogy annál tündöklőbb legyen, ami végtelen, mint maga az idő!

A cs. és kir. 18. tábori ágyúezred tüzéreiből akarunk itten megemlékezni. Mindenkiről nem szólhatunk itten, bár a háborúban mindenki

vitéz, csak azok sors útja szárnyal mel frunk róluk, mert kedvesek el

Signum laud mos, Rauer Káro Frankl József, M Hüke Kálmán, Förster Pál, En Neusser Lothár, Svoboda Károly (Zoltán és Frankf ley Ábrahám fő tás (másodszor), hadnagy, Fiedler tányok; ezenkívül Györfy Antal, U Hartmann Márkus Gusztáv, Wolfgang nagyok. Hadiéki keresztet kapott laudisban Kühne keresztet kapott vit Adolf hadnagy. A sült dr. Renvers F ezüst vitézségi ért sius Keppich és d osztályú vitézségi László hadnagy. korona-rendet kap des; szignum lau vitézségi éremben nagy. Harmadoszt kapott Pusch Káro Platten kapitány; keresztet és ékítme Eduard Ritter v. érdemkeresztet kap őrnagy, Frauner G Görgey Albert fő kapitány; szignum oszt. érdemkereszt rendben részesült laudisban és ékít keresztben pedig G Ékítményes III. os ményes III. osztá Sklaud Flórián Szignum laudisban vitézségi érdemke Gasteiger Edler v. végül arany érdem vitézségi érdemszala állatorvos.

Az emlékezet v jával a jelenben ke súlyos terhét, mely becsét. A sok ére napsugár a tenge szinpad eltűnik, fe mazát, merengni ke ölében tartja ezt a

Küldjünk Karác szeretetadó

□□□ K

Ellenségeink vetkeztében alig hogy az immár netes világhábor fejeződjék s hős a lövészárookban ünnepeket.

A magyar esemé

LYON LEA

Bródy Sándor regényes színműve 4 felvonásban, alkalmi zenével, december hó folyamán bemutatásra kerül :: az **Olympiában.**

vitéz, csak azokról teszünk említést itt, kiket a sors útja szárnyaira vett. Meleg szívvvel és örömmel frunk róluk, mert büszkék vagyunk rájuk, mert kedvesek előttünk.

Signum laudisban részesültek: Veszely Vilmos, Rauer Károly, dr. Zsíros Zoltán, Széphelyi Frankl József, Márkus Károly, Becker Alfréd, Hüke Kálmán, Kiesling Ernő, Ernst Picker, Förster Pál, Engelmann Ottó, Scholtz Gyula, Neusser Lóthár, Stern Miklós, Spalény Antal, Svoboda Károly (kétszer), Nisky József, Capdebo Zoltán és Frankfurter Béla főhadnagyok; dr. Hemley Ábrahám főorvos, Varga Vilmos ezred-adju-táns (másodszor), August Ritter v. Popelka főhadnagy, Fiedler József és Hartmann Győző kapitányok; ezenkívül Eisner Béla, Toperczer Ödön, Gyórfy Antal, Uhlarik Pál, Baumgarten Mihály, Hartmann Márkus, Uhlarik Mátyás József, Gaber Gusztáv, Wolfgang v. Renner és Kriegner Béla hadnagyok. Hadiékiért érdemkeresztet kapott és kétszer részerült szignum laudisban Kühnelt Edgar kapitány, arany érdemkeresztet kapott vitézségi érdemszalaggal Schneider Adolf hadnagy. Arany vitézségi éremben részesült dr. Renvers Ferenc hadnagy. Másodosztályú ezüst vitézségi érmet kaptak: Székely Pál, Akusius Keppich és dr. Singer Ernő hadnagyok; elsőosztályú vitézségi ezüst-érmet pedig Oberländer László hadnagy. Ékítményes III. osztályú vaskorona-rendet kapott Bezchleba Ferenc alezredes; szignum laudisban és II. osztályú ezüst vitézségi éremben részesült Zsarkó Miklós hadnagy. Harmadosztályú ékítményes érdemkeresztet kapott Pusch Károly főhadnagy és Oskar Edler v. Platten kapitány; III. oszt. ékítményes érdemkeresztet és ékítményes vaskorona-rendet pedig Eduard Ritter v. Bergler őrnagy. Ékítményes érdemkeresztet kaptak továbbá: Hamböck Henrik őrnagy, Frauner Gusztáv kapitány, toporcsgörgi Görgey Albert főhadnagy és Hubert Hässler kapitány; szignum laudisban, ékítményes III. oszt. érdemkeresztben és ékítményes vaskorona-rendben részesült Martinek Rudolf, szignum laudisban és ékítményes III. osztályú érdemkeresztben pedig Gramer Ferdinánd kapitányok. Ékítményes III. osztályú érdemkeresztet és ékítményes III. osztályú vaskorona-rendet kaptak Skolaud Flórián és Furch János kapitányok. Szignum laudisban és III. osztályú ékítményes vitézségi érdemkeresztben volt része Richard Gasteiger Edler v. Rabenstein kapitánynak; és végül arany érdemkeresztet kapott, koronával a vitézségi érdemszalagon, Gmeiner Ágoston katonai állatorvos.

Az emlékezet visszanyúl a múltba, ezer karjával a jelenben keres; terhét sem bírja, drága súlyos terhét, mely szenvedéstől kapta végtelen becsét. A sok érem és kereszt csillog, mint a napsugár a tenger felszínén. A vértől ázott szinpad eltűnik, feledni kezdjük a romok halmazát, merengni kezdünk hősi szerelemről, mely ölében tartja ezt a szép hazát.

Küldjünk Karácsonyra szeretetadományokat katonáinknak!

□□□ Kérelem. □□□

Ellenségeink határtalan gyűlölete következtében alig van reménység arra, hogy az immár 15 hónap óta tartó rettenetes világháború rövid időn belül befejeződjék s hős katonáinknak ez évben is a lövészárkokban kell tölteni a karácsonyi ünnepeket.

A mi háziezredeink is messze idegenben vannak, de a szeretet ereje nem ismer távolságokat s ezért arra kérem Eperjes sz. kir. város és Sárosvármegye mindig nemesen gondolkozó, mélyérzésű közönségét, hogy igyekezzünk feledtetni katonáinkkal karácsonyestén a lövészárkok sivárságát, küldjünk nekik szeretetadományokat, küldjük el ez adományokban szívünk melegét, hogy Karácsony estéjén ne legyen háziezredeinknek egy katonája sem, aki meg ne érezné Eperjes város és Sárosvármegye közönségének háziezredeinkért lelkesedő szíve-dobbanását.

Felkérem ennél fogva a közönséget, hogy akár pénzadományokkal, akár olyan cikkekkel, amelyek a harctéren levő katonáinknak örömet szerezhetnek, tegye lehetővé e nemes cél megvalósítását.

A pénzadományokat a Kósch Árpád cég lesz szíves gyűjteni s ezenkívül három egymásután következő vasárnap délelőtt a Főutcán gyűjtőperselyeket tétetek ki.

A természetbeni adományok átvételét a Vöröskereszt-kórház volt szíves magára vállalni.

Hangsúlyozni kívánom, hogy a legcsekélyebb adomány is, mint *levélpapír, szappan, kézitükör* stb. végtelen örömet szerez katonáinknak.

A begyűlő pénzt természetesen szintén ilyen ajándékok beszerzésére fordítjuk.

Eperjes, 1915. nov. 5.

Faragó József,
polgármester.

HIREK.

Katonák sírjánál.

Az eperjesi temetőben sok katonaszívet takar a sír. Mindegyik egyforma és egyszerű, mindegyik csendes és néma halott.

Van-e szomorúbb látvány e világon, mint ezek a katonasírok? Lehet a hazának feketébb gyászlobogója, mint ezek a friss halmok?

A kérdés fáj: érzésünket valami lepellel akarnók leborítani, de mindhiába! Újabb kérdések jönnek, melyekre még nagyobb félelemmel tekintünk, újabb kínzó gondolatok, melyek feleltre várnak.

Néhány lélek meglelte halottját és búsan zokog zárt ajtóik mögött... Van-e ennél lehangolóbb és meghatóbb találkozás? Gyászfátyolba öltözött alabástrom arcok és keresztbe roskadó sírkeresztek... ugyan, milyen viszontlátás ez? Porban látni átlőtt szíveket, kikből az élet ujjongva tört elő még néhány hó előtt.

A Hadak Istenének áldozatai ezek, vagy a feltornyosodott indulatok hekatombái? Vértanúi ezek a honszeretetek, nagy típusai az emberi sorsnak.

Az égboltozatot még sohasem ostromolta meg annyi imádság, mint az idej, nagy halottak emlékezetére szentelt gyásznapon.

A sírok közé elvegyül a köznép, a katonaság. A sírok felől gyászdal tör elő. Evangélikus theologusok siratják a fájdalmas szimfóniába öltöztetett életküzdelmet. Mindenki figyel és érzéstől ittasult. Beszéd is hangzik a sírok felett. *Martincsek* Márton ev. tábort-lélekész mond néhány meleg szót. A szavak élni kezdenek és emelnek a csillagok közé, hol a hadak útján pásztor-tüzeket gyűjtanak a meghalt hősök, daliák;

hol tejpatakban fürdik honszerelmük; hol glóriafényt szőnek angyalok.

... A temető elcsendesedik, az utolsó gyertyák is álomba szenderülnek. Az égen a felhők futnak, kergetik egymást. A szellő csendesen repül a sírok felett; a fák utolsó lombjaival sóhajokat röpít az égnek: halkán imádkozik.

Ebjón.

Színei Merse István főispán — tekintettel a rekonstrukció nagy munkájával járó, minden idejét igénybe vevő elfoglaltságára — magánfeleket csak pénteken délelőtt 10–12 óra között fogad.

Sárosi művész-sorsjáték. Az oroszok által feldúlt sárosi vidék fölsegélyezésére alakult művészi sorsjáték iránt az egész országban általános az érdeklődés. Nincs talán a háború folyama alatt még egy jótékonyági akció, amelyet a közönség oly meleg szeretettel karolt volna fel, mint az oroszok által feldúlt vidék fölsegélyezésének akciója. Miután ez akció jórésben Sárosvármegye érdekében történik, maguk iránt való kötelességünk hogy ez akció iránt ne csak érdeklődjünk, hanem abban önzetlen áldozatkészséggel részt is vegyünk. A háború eddigi folyama bebizonyította, hogy nem következett be, amitől tartottunk: a társadalom nem lett szegényebbé, sőt igen sokan e háború folyama alatt vagyona tettek szert. Ezt tapasztaljuk magában Sárosvármegyében is. Nagyon jól tudjuk, hogy e társadalom éppen a háború miatt nagyon is igénybe van véve s áldozatkészségére igen sokan appellálnak. Azt hisszük azonban, hogy mindezek dacára Sárosvármegyének *vagyonos osztálya a művészi sorsjáték akcióját fölkarolja és különösen azok, akik idáig bármilyen okból áldozatkészségüket be nem bizonyították.* Az országos bizottság Tahy Józsefnét, alispánunknak nejét kérte föl arra, hogy Sárosvármegyében a sárosi sorsjegyek árúítását irányítsa, előkészítse, aki e megbízatást a legnagyobb készséggel és örömmel vállalta és nov. 3-ikán a vármegyehez kistermében Eperjes város úrihölgyeivel értekezletet tartott, velük az árúítás kérdését megbeszélte. Hölgyeink örömmel vállalkoztak a sorsjegyek árúítására. A vidéken a polgármesterek és a főszolgabírák vállalkoztak a sorsjegyek árúításának előkészítésére. Reméljük, hogy ez akció a legszebb eredménnyel végződik. Mi a magunk részéről is kérjük az áldozatkész közönséget, vásároljon ilyen sorsjegyeket. Sorsjegyek kaphatók *Vogel Béla* takarékpénztári h.-vezérigazgatónál. A sorsjegyek ára is neki küldendő be.

Térparancsnoki kinevezés. A hadügy-miniszter *Badjura* Lajos alezredest eperjesi térparancsnokká nevezte ki.

Kitüntetés. Az eperjesi ev. Gyámintézeti Nőegylet két diakonisszáját, *Mohai Berta* és *Kandinger Erzsébet* nővéreket, akik előbb az eperjesi Vöröskereszt-kórházban, később pedig a katonai barakkórháznak ragályos betegek osztályában hónapokon keresztül működtek, önfeláldozó ápolásuknak elismerése fejében a Vöröskereszt-egyesületnek helyettes védnöke, *Ferenc Saluator* főherceg öfensége kitüntetésben részesítette, amennyiben öfelsége a magyar király nevében a Vöröskereszt ezüstérmét a hadi-ékítménnyel díjmentesen adományozni kegyeskedett. A két kitüntetés arra érdemes s méltó ápolónót ért. Ezen magasabb helyről jött elismerés nagy örömet szerzett mindazoknál, akik ismerik a két nővérnek áldásos munkásságát. Az ezüstérmet az ev. Nőegylet egy gyűlés keretében fogja nevezetteknek átnyújtani. Magunk részéről is gratulálunk ezen kitüntetéshez, Isten áldását kérve a további működésükre!

A magyar filmgyártás legnagyobb művészi eseménye és európai diadala :: a **LYON LEA.**

A reformáció emléknapjait, melyen a közönség nagy számmal vett részt, nagy sikerrel ünnepelte meg az evang. theol. testülete. Mind-egyik pont egy-egy kiegészítő és mellőzhetetlen része volt az ünnepélynek.

Kérelem. Felkérjük a jószívű közönséget, hogy harctéren küzdő *háziaredünk hőseinek katonái részére karácsonyi ajándékkul cigarettát készíteni* s legkésőbb dec. 6-ikáig továbbítás végett *Görgey* Ernőné úrasszonyhoz (Vöröskereszt-Egylet, főnöki iroda) eljuttatni sziveskedjék, ki az adományokat kéthetenként hírlapilag nyugtázní fogja.

Hősi halál. *Kóch* Tivadar eperjesi cukrász, a 9-ik népfelkelő honvédegyalozred 5-ik századának örvezetője január 24-ikén a körülzárt przemysli erőd 6. számú kórházában, a harctéren szerzett súlyos betegsége következtében meghalt. Jeltelen sírhantja Przemysl valamelyik tömegsírja lett. Engesztelő szentmiseáldozatot a helybeli róm. kath. főtemplomban mutatnak be nov. 9-ikén reggel 9 órakor. Feleségén kívül nagyszámú rokonsága gyászolja.

Kitüntetés. *Harashty* Istvánt, aki tüzéradapród a cs. és kir. 18-ik tábori ágyúszerebben, a király az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért az elsőosztályú vitézségi éremmel tüntette ki.

FIGYELMEZTETÉS.

A m. kir. pénzügyminiszter úrnak 1915. évi 15,295. szám alatt kelt rendelete szerint fizetendő a lejárt váltókra: Eperjes, Kisszeben szab. kir város, továbbá a lemesí, eperjesi, kisszebeni, héthársi járások területén 1915. évi december havában 50%, 1916. évi november havában 50% a felmerült kamatokkal együtt a váltó lejárat napja számának megfelelő napon.

Az eddig lejárt s nem rendezett váltóknak haladék nélküli rendezése s a netáni költségeknek megelőzése oly kiváló önérdék, hogy azt minden érdekeltnak figyelmébe ajánljuk.

Az Eperjesi Takarékpénztár.

Áthelyezés. *Merza* Károlyt, a sóvári főbányahivatal vezetőjét a m. kir. pénzügyminiszter az aknasugatagi főbányahivatalhoz helyezte át főnöknek. Távozását bizonyára a legnagyobb sajnálattal veszi tudomásul társadalmunk. Közszolgálatban közöttünk töltött félemleröltő alatt a legnagyobb tiszteletet s tisztárai szeretetét vívta ki magának s a sósfürdő létesítése által örök hátlára is kötelezte közönségünket.

Az Uránia-mozgó lebilincselő képeket hoz egyre vásznára. Mindegyik kép az életnek egy-egy mozzanatát tárja fel a költészet szemüvegén keresztül. Sokat tanulhatunk ezen előadásokból, kiválóan szórakozhatunk mellettük, mert a műsor úgy van elrendezve, hogy a víg és szomorú darabok jóleső változatosságot teremtsenek lelkivilágunkban.

A «Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság» ma vasárnap délben 12 órakor tartja alakuló-közgyűlését a városháza tanácstermében. Az elnöki tisztet dr. Müller Bertalan fogja betölteni. Örömmel állapítjuk meg, hogy az Eperjesi Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezet, mint az O. K. H. tagja átalakítása részvénytársasággá, teljes sikerrel járt, sőt mint értesülünk, az alaptőkét túljegyezték.

† Varvasovszky János.

A kir. kath. főgimnázium tanári testületét ismét gyász érte: november 2-ikán hír érkezett Ó-Paznárról (Szerém-m.), hogy *Varvasovszky* János kaposvári áll. főgimn. tanár, tartalékos honv.-főhadnagy a szerbiai harctéren kapott haslövésében meghalt. Néhány napig vergődött sebesülésében, Mindenszentek napján eltemették. Igaz, hogy néhány év óta nem tartozott már az eperjesi kir. kath. főgimn. tanári testületébe, de az az idő, amelyet itt töltött, működését egy emberöltő számára emlékeztetéssé teszi. *Varvasovszky* mint tanár idealista, mint társadalmi egyén szeretetreméltó, mint tudós sokatigérő volt. Br. Eötvös Józsefről írt tanulmánya pályadíjat nyert az Eperjesi Széchenyi-körtől, Livius első könyveinek fordítása felkeltette Magyarország tudományos köreinek figyelmét, úgy, hogy benne sejtettük Livius hivatott magyar fordítóját. A mozgósítás első napjai óta Boszniában teljesített fegyveres szolgálatot s onnan írta: «Itt komoly férfiak állanak — öreg népfelkelőket vezetett —, akik készek vérük hullásával igazolni az igazság diadalát». Szegény János, igazoltad a hitedet, itthagytad azonban özevedet és négy árvádat, hogy tanúi legyenek apjuk becsületes életének!

Az eperjesi passiójátékok. Sok szépet lehetne írni ezen előadásokról, melyek e hét szerdáján, nov. 3-ikán kezdődtek s 7-ikén nyerne befejezést (vasárnap még két előadás lesz: d. u. 3 és este 8 órakor), mert végtelenül nemestően hatnak a kedélyekre s a tiszta keresztényi világnézet ápolói. Annyit azonban mindjárt leszögezhetünk, hogy a játékok mindenkinek a várakozását kielégítették; hogy a látott kép egy maradandó összbnyomással jutalmazta meg a szemlélőket. Mindegyik felvonás egy-egy kiemelkedő mozzanat Jézus életében; mindegyik felvonás egy-egy csepp lelkünk gazdagodásához. Az előadások fényes sikere mindenekelőtt *Bihari* Ákos országosan ismert művészt illeti meg, aki Jézus szerepét élethűen, mély átéléssel és művészi érzékkel adta elő; kivüle *Kömley* Károly igazgató fáradozását dicséri a siker, aki egyébként a passiójátékoknak meghonosítója hazánkban. Nem szabad megfeledkeznünk a műkedvelő előadókrol sem, akik fáradságot nem kímélve játszották és játszákn nehéz szerepeiket. A közönségnek élénk érdeklődése és elismerő nyilatkozata legyen a legjobb bizonyítvány az előadásnak élvezetes és komoly impressziójáról.

Kérelem. Azon úriember, ki 1915. nov. hó 4-ikén az eperjesi postahivatalban a postatakarékpénztári osztálynál 300 korona hadikötvény-szelvényt beváltott, sziveskedjék ugyanott jelentkezni és kötvényeinek számait bemondani s igazolni.

Üdvözet a harctérről. A következő kedves sorokat hozta nekünk a mai posta: „Az EPPERJESI LAPOK tek. szerkesztőségének, Eperjes. A harctérré való kimenetelünk egyéves évfordulója alkalmából üdvözetlünk közönségének és Önöknek. Orosz harctér, 1915. október 27. Az üteg és annak tisztikara: Grámer Nándor százados, Hartmann Miksa hadnagy, Görög Artur zászlós, Bárkány Hugó zászlós, Komáromy Ottó zászlós, Gregor Károly zászlós, Mikulka Lajos zászlós, Levenda Lajos kadét.“

Nyilvános nyugtázás. Az orosz betörés által sújtott sárosvármegyei lakosok javára adományozott Bauernebl és fia (Kassa) . . . K. 600—
Az eddig kimutatott gyűjtés . . . K. 90698-12
Összesen K. 91298-12

Dr. Rosenberg Mór adománya a katonák emlékművére. *Faragó* József polgármesterünk a minap levelet kapott dr. Rosenberg Mór ügyvédől, az ideális célokért lelkesedő, egész életét közügyeknek szentelő férfútól, amelyben szíve egész melegével azt írja, hogy a lapunk által megindított mozgalomhoz ő is csatlakozik s 1000 koronát ajánl meg az eperjesi hősök emlékére. Ezen nemes, hírt nem kereső, önzetlen cselekedete bizonyára sokaknak lelkében fog visszhangra találni. A levelet itten közöljük egész terjedelmében: „Nagyságos *Faragó* József polgármester úrnak, Eperjes. Kedves Barátom! Még a tavasszal voltam bátor háborús keresetemből egy részt kezeidhez juttatni, azzal, hogy azt időközönként kiegészíteni fogom és azután együttesen állapítjuk meg a célt, amelyre adományom fordítandó lenne. Időközben, ugyancsak még a tavasz folyamán felvetted az eszmét, hogy adományom talán egy városunkban felállítandó «Hősök emlékének» képezhetné az alapját, és én ezen eszméhez a legnagyobb készséggel hozzájárultam. Talán szeptember havában történt, hogy az EPPERJESI LAPOK propagálni kezdte a hősök emlékére való gyűjtést, de amint látom, kevés eredménnyel. Még nem bonyolítottam le ugyan ügyeimet, de hadbavonulás előtt állva, a mellékelt 400 koronával egyezre koronára egészítem ki adományomat és kérek, légy szives azt az általad fölvetett szép eszme megvalósítására fordítani. Remélem, hogy a tehetősek szűkeblősége meg fog törni, — de ha nem: akkor is össze fog gyűlni a szükséges összeg a szegények filléreiből is. Kiemelem azonban, hogy azon esetben, ha talán időközben adományommal helyesebb célt tudnál szolgálni — hiszen a háború tartama alatt változhatnak a szükségletek —, az ezer korona hovaforodítása iránt teljesen szabadon rendelkezhetel. Eperjes, 1915. október 20-ikán. Igaz nagyrabecsüléssel készsleges híved: dr. *Rosenberg* Mór s. k.“

Halottak az élőkért (koszorú- és sírkivilágítás-megváltás) címén a következő adományok folytak be október 31-ikétől november 5-ikéig: 20 kor.-t *Meliorisz* Józsefné, dr. *Csatáry* Ágost, *Meliorisz* Ilka, *Tahy* Józsefné; 10 kor.-t *Kóch* Tivadarné, özv. *Benigny* Ervinné; 7 kor.-t 18-as tüzérezred harctérré vonuló katonái; 6 kor.-t özv. dr. *Sarudy* Vilmosné; 5 kor.-t *Schönwiesner* János, *Dessewffy* Ferencné, *Floegel* Antalné; 4 kor.-t *Putschalko* Marianne; 2 kor.-t *Pálesch* Árpádné, özv. *Radvány* Kálmánné, 1 kor.-t N. N. Fogadják e nemesszívű adakozók hálás köszönetünk nyilvánítását. A magy. orsz. Vöröskereszt-egyl. Sárosvármegyei választmánya nevében *Tahy* Józsefné elnök, *Vogel* Béla pénztáros.

Nis elestére és balkáni győzelmeinkre ajánlatos új szövetséges zászlókat beszerezni. Állandó nagy raktár *Lefkovits* Mórnál, Eperjes, Fő-utca 71. sz.

Elveszett és talált pénz. *Tomas* Jozefina 14-éves napszámosleány az Árok- és Csatorna-utcán áthaladva egészen a gör. kath. templomig, 100 korona bankópénzt vesztített el. — *Vrablovich* Román igazgató-tanító 10 koronát talált.

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való föllímulhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatókban a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban stb. Hasonlóképen kitértő Bergmann Manera liliomkrémje (80 fillér egy tubus). Kitértő szer női kezek gondozására.

LYON LEA

Bródy Sándor regényes színműve 4 felvonásban, alkalmi zenével, december hó folyamán bemutatásra kerül :: az **Olympiában.**

Szalay és mostan n csendül meg a harc mind versnek üte nekünk. M verseket mi emlékezetün lelkünkbe d kedves alak hatna hivatá akiben a szin forró lehelte tüze találko harmóniába szebben, mi végtelenül r gondolunk r melegen fog bennünket.

«Lyon l dornak a m nak legújabb hozza az Ol akciója szinte szögéből a f zőknek siker szavak meleg nincs módjáb mozi lényege

Kérelem zetben minder hogy elsősorb és bizony a s tetéből, gondo madarainknak megszokott et sen hagyni, r gazdaságilag fe az érdeklődő, séget, iskolák adományozzan napraforgó, madaraink sziv írtó nagy hasz majd tavasszal. védő Egyesüle sületi elnök.

Hadban tanítók fize A vall.- és közol dett a hadban e kezeti tanítók kiadására néz hadbavonult n segély-nyugtái, katonai hatósá zárólag meg továbbra is lá haláleset hivata hadbavonult és tók államszegély az esetben, ha van, akinek elta csak a haláleset h a vall.- és közokt. ben a tanító hősi vehető és az ál be nem tölthető anyakönyvvvel, il anyakönyvi kivé eset bejegyzése eszközölhető, an talos úton közö

Jegyezzün!

A magy esem

Szalay Antal. Kedves volt előttünk mindig és mostan még százszor inkább szeretjük! Melegen csendül még mostan is szívünkben annak a néhány, a harc minden fergetegét és ezernyi kínját felölelő versnek üteme, melyet Gyóni Gézáról szavalt nekünk. Ma más valaki szavalt volna ezen verseket minékünk, talán idővel elröpültek volna emlékezetünk világból; de mert ő volt az, aki lelkünkbe dalolt, örökre szívünkben maradnak kedves alakjával együtt. Mert hiszen ki is szavaltatna hivatásosabban harcidalokat, mint éppen ő, akiben a színészi páratlan tehetség, fiatal lelkének forró lehellete és a háborúnak mélyen átértett tüze találkozik egymással és olvad fenséges harmóniába; ki is énekelhetett volna nekünk szebben, mint éppen ő, aki jobbkarját elveszítve, végtelenül megszenvedett miérettünk. Melegen gondolunk most is vissza fiatal színezűnkre és melegen fogjuk fogadni, bármikor is meglátogat bennünket.

«Lyon Lea» az Olympiában. Bródy Sándornak, a magyar irodalom e kimagasló alakjának legújabb alkotását a jövő hónapban vászonra hozza az Olympia-mozgósínház. «Lyon Lea» akciója szinte kikivánczol a kulisszák szűk négyzetéből a film végtelen terenumára. A rendezőknek sikerült a szindarab ékes mondatait, a szavak meleg melódiáját, amelyeket a filmnek nincs módjában visszaadni, azzal pótolni, ami a mozi lényege: a festői beállítási képek sorozatával.

Kérelem. A társadalom a mai nehéz helyzetben minden erejével és igyekezetével azon van, hogy elsősorban szenvedő embertársain segítsen és bizony a szenvedő állatoknak alig jut szeretetéből, gondoskodásából. Pedig közeledik dalos madarainknak legnagyobb ellensége: a tél! A megszokott etetőket ezidén sem szeretnők üresen hagyni, miért is felkérjük néma, de közgazdaságilag felette fontos pártfogoltjaink nevében az érdeklődő, nemesen gondolkodó nagyközöniséget, iskolákat, de különösen a birtokosokat: *adományozzanak* egyesületünknek *maghulladékokat*, napraforgó-, kender-, tök- stb. magot. Dalos madaraink szívet-lelket felvidítő énekelés rovarfirtó nagy haszonnal hálálják meg e jótéteményt majd tavasszal. A Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő Egyesület nevében: *Ágoston Károly*, egyeleti elnök.

Hadban meghalt, eltűnt felekezeti tanítók fizetésekiegészítő államsegélye. A vall.- és közokt.-ü. miniszter rendeletileg intézkedett a hadban eltűnt, illetőleg hősi halált halt felekezeti tanítók fizetésekiegészítő államsegélyének kiadására nézve és pedig akképen, hogy azon hadbavonult nős államsegélyes tanítók államsegély-nyugtái, kiknek hősi halála az illetékes katonai hatóság értesítése szerint kétséget kizárólag meg nem állapítható, akadálytalanul továbbra is láttamozhatók, mindaddig, míg a haláleset hivatalosan megállapítást nem nyer. A hadbavonult és eltűntként szereplő nőtlen tanítók államsegély-nyugtái is láttamozhatók abban az esetben, ha a tanítónak olyan hozzátartozója van, akinek eltartásáról ő gondoskodott, ugyancsak a haláleset hivatalos megállapításáig. Továbbá a vall.- és közokt.-ü. miniszter rendelkezése értelmében a tanító hősi halála mindaddig hitelesnek nem vehető és az állás véglegesen rendes tanítóval be nem tölthető, míg a haláleset állami halotti anyakönyvvel, illetőleg az abból kiállított hiteles anyakönyvi kivonattal nem tanúsítható. A haláleset bejegyzése pedig csak azon adatok alapján eszközölhető, amelyeket a belügyminiszter hivatalos úton közöl az állami anyakönyvvezetővel.

Jegyezzünk a III-ik hadikölcsönre!

Nógrádmegye Sárosért. Nógrádvármegye közönsége 165,000 koronát ajánlott fel egy Sárosvármegyében elpusztult község felépítésére. Okt. 15-ikén tartott évnegyedes rendes közgyűlésén hozott véghatározatát amelyet Sárosvármegye főispánjával és alispánjával is tudatott — itt közöljük egész terjedelmében: 17,608/785—1915. kgy. jkvi sz. Véghatározat. Megelégedéssel értesült a törvényhatósági bizottság arról, hogy a közönségünk körében eszközölt adománygyűjtés eddigi eredménye, az alispáni jelentés szerint túlhaladja a 120,000 koronát, megelégedéssel látja ebben közönségünk hazafias áldozatkészségének újabb bizonyosságát, mellyel szemben már ezúttal is köszönetét nyilvánítja mindazoknak, akik egyrészt adományaikkal, másrészt a gyűjtés terén kifejtett buzgóságukkal iparkodtak hazafias törekvésünk sikerét elősegíteni. Minthogy pedig törvényhatósági bizottságunk f. é. aug. 14-én tartott ülésében hozott 595. jkvi sz. véghatározatával oly értelmű kijelentést tett, hogy amennyiben segélyadománya felhasználásával újjáépített községnek lakossága, eddigi életviszonyaihoz mért szükségletéhez képest hiányt szenvedne oly házi-haszonállatokban, melyeknek beszerzésére részben vagy egészben képtelen, ebbeli szükségletének beszerzéséhez vármegyénk szintén megfelelő segélyt helyez kilátásba, ebbeli kijelentésének határozottabb kifejezéseül már most kimondja a törvényhatósági bizottság, hogy az említett célra, a földmívelésügyi miniszter úr jóváhagyásától feltételezeten 30,000 kor. adományt állapít meg és ajánl fel állategészségügyi (ebadó) alapjából. Ha azonban a szükséges haszonállatok beszerzése állami költségen történne, ez esetben a törvényhatósági bizottság hozzájárul ahhoz, hogy a most megszavazott segélyből egy megfelelő összeg fordítással a vármegyei támogatásunkkal újjáépült község szeker és egyéb gazdasági felszerelések szükségletének beszerzésére. Végül felhívja a törvényhatósági bizottság az alispánt, gondoskodjék a begyűlt adománypénz ideiglenes gyümölcsöző elhelyezéséről s mihelyt vármegyei segélyezésünk felhasználásának előkészítése megállapítást nyerhet, erről törvényhatósági bizottságunknak haladéktalanul jelentést tegyen. Véghatározatát a törvényhatósági bizottság közölni rendeli az országos bizottsággal, Sárosvármegye főispánjával, alispánjával és közhírtétele után jóváhagyás végett felterjeszteni rendeli a földmívelésügyi miniszter úrhoz. Fenti véghatározatát törvényhatósági bizottságunk névszerinti szavazás elrendelésével hozván, mellette szavaztak *igen*nel Aninger László, Baintner Ottó, Balázs Cornél dr., Balás János, Bogdán Mihály dr., Brack Ignác, Csonka György dr., Fedi Henrik, Fedi Jenő dr., Ivánka László, Kujnis Gyula, Kűszner Zsigmond, Mailáth I. Géza gr., Moyzes Emil, Nagy Mihály, Ottahal Antal dr., Paczolay Zoltán dr., Prónay László, Schindler Dénes, Schönaigner Frigyes, Szerémy Ödön, Török Zoltán, Wágner Sándor, Wellibill Károly, Beke Lajos, Faludi Béla, Hanzély Márton, Kubicza István, Madách Mike, Oláh Dezső, Rákóczy István. Ellene *nem*mel szavazat nem adatott le, ennek folytán a véghatározat egyhangulag hozottnak jelentetett ki. Ugyanez alkalomból felolvastatt Sárosvármegye főispánjának a közgyűlés tartama alatt érkezett 1100. számú köszönő távirata, melyet a törvényhatósági bizottság tagjai lelkes éljenzéssel fogadtak.

Tanítóváltások. Az eperjesi g. kath. egyházmegyei főhatóság *Komanicsky Pál* kisvajszlói g. kath. el. isk. tanítót nov. 15-iki hatályal az istvándi kántortanítói állásra nevezte ki. Az aranypataki róm. kath. el. iskolánál úresedésben levő tanítónői állásra az iskolaszék egyhangulag *Csarnogurszky Erzsébet* okl. tanítónőt választotta meg.

Az Eperjesi Bankegyletnél újabban a következő nagyobb jegyzések eszközöltettek a III. hadikölcsönre: N. N. 100,000, Nagymihályi Kereskedelmi és Hitelbank r.-t. 75,000, Giráltyi Takarékpénztár r.-t. 30,000, N. N. 30,800, a giráltyi járás újabb jegyzése Spillenbergné Barna főszolgab. útján 40,000, Sárosvárm. Jót. Nőegylet 20,000, Héthársi Takarékpénztár r.-t. 23,000, Fränkel Albert 20,000, Rubin Emánuel Kapi 18,000, Halász Lipótné 15,000, dr. Mosánszky István újabb jegyzése 10,000, összesen 20,000, Gallé Marcel plébános Jernye 12,500, Rojkovich Antal lelkész Bátorhegy 12,000, Singer S. fia 10,000, N. N. 10,000, dr. Sztelho János 8000, Fränkel Sámuel Hazslin 8000, Fusch Jakab 7000, Rudnay Andorné 7000, Eperjesi Kölcsonös Segélyző Szövetkezet 5500, Kissóczi Mátás 5000, Kőszeghy Józsefné 5000, Lakatos Béla, Mariska és Anna 4500, Adriányi Kálmánné 4300, Drobán György T.-Besztercze 4000, Stamberger Márk Tárca 4500, Schuman Rózi és Jeny 4000, Sitányi Mária Kapivágása 3700, Róm. kath. Népevelők Egyesülete 3000, Stocker Antalné Emilia Girált 3300, Przbiszlawszky Ferenc százados Budapest 3500, özv. Kősch Árpádné 3000, Pálesch Árpád 3000, Krucsovsky Andrásné Hankvágása 3100, özv. Ondecs Jánosné Hankvágása 3000, Dénn Sándor 2500, Feczko János és neje T.-Besztercze 2600, Mátás János Dukafalu 2400, özv. Semsey Adolfné 2000, Bánó Zoltán Girált 2000, Friedmann Lipót Remyenye 2000, dr. Deme Ferenc Girált 2000, Hruska Mihály Mátáska 2000, Rubin Herman 2000, Katuscsák János Krucsó 2100, dr. Dobay Zsigmond a kiskorú Zavodni Mária részére 2000 és a kiskorú Halykó Halycsisin József részére 1200, Miklós István héthársvidéki h. körjegyző gyűjtése 3700, Guttman Emil Sebeskellemes 1500, Barbierik Emil Zsegnye 1200, Rosenwasser Samu T.-Hanusfalva 1400, Mátás Andrásné Girált 1400, Sárosi ág. h. ev. tanítóegyesület 1050, Kuczák Mária 1100, Simkó János Tapolymogyorós 1200, Knelner Márk 1050, Hradovszki György Kiskörösfő 1050, Szeghy Andor tb. főszolgabíró 1000, Atlasz Izsák Raszlavicza 1000, Kirchmayer Gergely 1000, Popovics János alezredes 1000, N. N. 1000, Neumann Fülöp T.-Besztercze 1000, Basiszta András T.-Besztercze 1000, Bohács János Tót-sóvár 1000, Basiszta Tamásné T.-Besztercze 1000, és még több ennél kisebb jegyzés. Az összjegyzés november 5-ikéig bezárólag 552 tételben 2.200,000 koronát tess ki.

Aki mindennap következetesen használja az Odolt, az mai ismereteink szerint az elképzelhető legjobb száj- és fogápolást gyakorolja.

Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

A magyar filmgyártás legnagyobb művészi eseménye és európai diadala :: a **LYON LEA.**

Tanítók özvegyei és árvái javára.

Ligda Károlyné szül. Kránitz Mária palocsai áll. óvónő a hadban elesett tanítóink özvegyei és árvái javára egy értékes kézimunkáját (asztalközép) kisorsoltatta; egy-egy tétel 1 kor. volt s a sorsolás 53 kor.-t eredményezett. Az összeget a nevezett óvónő a kir. tanfelügyelőségnek adván át, azt a nevezett hivatal a jelzett célra való fordítása végett a NÉPTANÍTÓK LAPJA szerkesztőségéhez továbbította.

Adomány vak katonáinknak. Floegel Antalné 5 kor.-t, özv. Adriányi Kálmáné 4 koronát adományoztak a vak katonáknak.

Az Eperjesi Takarékpénztárnál — e lap 42. számában kimutatott jegyzéseken kívül — még a következő jegyzések történtek a III-ik hadikölcsönre, a jegyzés első ciklusa végéig: 160,000 kor.: dr. Szehtlo János, mint Dessewffy Albert gondnoka Eperjes. — 60,000 kor.: Sárosvármegyei Szeszfinomító Szövetkezet Eperjes. — 50,000 kor.: Hedry Géza Radács. — 40,000 kor.: báró Ragályi Balassa Ferencné Alsógyertyán. — 30,000 kor.: Sárosvármegye közönsége nevében Tahy József alispán Eperjes. — 24,200 kor.: Fried Simon Eperjes. — 22,000 kor.: Glasner Mór Eperjes. — 20,000 kor.-val: Piller Dezső Lemes, Eperjesi ügyvédi kamara Eperjes. — 13,000 kor.: zebegnyői Dienes Lajos Eperjes. — 12,000 kor.: N. N. — 11,100 kor.: Schiller Vilmos Eperjes. — 10,000 kor.-val: Bielek László, dr. Máriássy Béla, Theisz Ármin Eperjes, Ardó Alfréd Sebeskellemes, Kis Gusztáv Töltszék, Paszternák Mór Sósgyülvész. — 8000 kor.-val: Lemesvidéki vöröskeresztesgyuleti fiók Lemes, dr. Propper József, mint kk. Pulszky Imre és Géza képviselője Eperjes. — 7000 kor.: dr. Maibaum Artur Eperjes. — 6050 kor.: dr. Turkinnyák Aladár Eperjes. — 6000 kor.-val: Gerney Béla és neje Sárosizsép, Magyarjakabfalva község volt úrbéresei Magyarjakabfalva. — 5200 kor.: Lipták Ambrus Eperjes. — 5000 kor.-val: Mizsicsko József Eperjes, Bielek Zoltán Nagysáros, Matherny Gusztáv, özv. Reisinger Lászlóné Eperjes, Guminsky Mária Abos, Haltenberger Rudolf Igló, Korotnoki János Kisszeben, elmebeteg Pongrácz Bertalan nevében Vilecz János, dr. Rosenberg Mór, özv. Révész Gusztávné, Klefner Gyula, Schwarcz Árpád Eperjes, ifj. Ganczaugh Miklós Alsógyertyán, Tauth Viktor Eperjes. — 4150 kor.: Weiszlovits László Eperjes. — 4000 kor.-val: Eperjesi Szt. Ferencrend Eperjes, Kozsura János Opálbánya, Ganczaugh Béla Alsógyertyán, Répássy Miklós Budapest, kisk. Stofankó Anna javára dr. Máriássy Béla, Hajdu Ilona Eperjes,

Halda Márton Aranyputaka. — 3200 kor.: özv. Wenczel Istvánné Budapest. — 3000 kor.-val: Semsey Ottó és neje Deméte, Safran Manó Eperjes, ifj. Czina János Kapivágása, Zavatzky Vilma, Mathia Jozefina, Barts Augustza Eperjes. 2800 kor.: Soltész Zsuzsanna Eperjes. — 2500 kor.: Köhler József Tótsóvár. — 2400 kor.-val: Margonyai ev. egyház Margonya, Bekecs Mátyás Úszfalu, Kellő Sándor és neje Kiskörösfő. — 2200 kor.: Szukovszky Miklós Lőrinczvágása. — 2000 kor.-val: özv. Dessewffy Pálné Magyar-kaproncza, Groszmann Ignác Sebeskellemes, Andruscsakevics Henrik, Wohl Izidor, Berzeviczy Zsigmond Eperjes, Cmar Olejar Mária Sósgyülvész, kisk. Huszovszky János nevében dr. Dobay Zsigmond Eperjes, Hovanyecz János, Radvánszky Ádám, Niczák György Aranyputaka. — 1900 kor.: Pangrácz Györgyné Aranyputaka. — 1700 kor.: dr. Müller Bertalan Eperjes. — 1600 kor.-val: id. Benka György, Zámbozsky Ádám Aranyputaka. — 1500 kor.-val: Krivoss Gyula Eperjes, Szakmáry Gézáné Bártfa, Szlavkovszky Irma, dr. Both Tamás Eperjes, Hovanyecz Ádám, Folyta András Aranyputaka. — 1400 kor.-val: Zavatzky Irén, Zavatzky Pál Eperjes, ifj. Szopcsák István Tarczadobó. — 1300 kor.-val: Kulyka Franz György Tapolytarnó, Ondics Jánosné Tapolyhermány. — 1200 kor.-val: Reisinger Margit, Gmitró Anna Eperjes, Kascsák Zámbozsky Mária Aranyputaka. — 1100 kor.: Csamak György Deméte. — 1050 kor.-val: Vida Miklós Kisszeben, Fuchs Andrásné Sárosófalva. — 1000 kor.-val: Eperjesi ref. miss. egyházközség, dr. Holénia Gyula, Kizák János, Szuszán Péter és neje, N. N., Kamenitzky Ilonka, Wallinger Ferencné, Saenger Ilka, Frank Ármin Eperjes, Babej Ulicsi György, Gromos János Somosújfalva, Ringer Katarina Sóbánya, János István Ternye, Soltész János, özv. Tóth Viktorné szül. Rojkovich Mária, Szétsényi Gyula, Waxmann Mária Eperjes, Chován Anna Sósgyülvész, Nozdovszky Kozma Gizella Nedecz, Gál Anna Radács, Vandrak Vilma, N. N., kisk. Friedmann Jetty nevében dr. Dobay Zs., Sarudy László, Sarudy István Eperjes, Télessy Gizella Kiskúnalczháza, Hricz János Abos, Gocs Benka György, Petrics Ádám Aranyputaka, Demjan József, Pelejsak Demeter, Tipul Andrásné, id. Pangrácz János, Radvánszky Péterné, Bijáth György Ferzso, Galyik János Tapolytarnó. — Ezekon kívül még 75 tételben 1000 koronán aluli jegyzés, végösszegben 1,004,000 korona.

Kazánfűtői tanfolyam. A kassai m. kir. állami felsőipariskolában november havában kazánfűtői tanfolyam nyílik meg olyan géptulajdonosok és lakatos-, kovács- és rézműiparosok részére, akik a stabil-gőzkazánok kezeléséhez szük-

séges elméleti és gyakorlati szakképzettséget óhajtják megszerezni. A kazánfűtői tanfolyam nov. 10-ikén kezdődik és 6 hétig tart. A tanfolyamra 16 évet betöltött, magyarul tudók vehetők fel.

Iskola lelkészlakban. Dicséretreméltó megoldást tett Kecskőcz érdemes g. kath. lelkésze, *Kapisinszky* Jarosláv, az ottani iskola működése érdekében. Miután az orosz pusztítás a kecskőczi iskolát sem kímélte meg, az ottani g. kath. plébános a lelkészi lakban egy szobát engedett át az iskola részére, felszerelve azt asztalokkal és padokkal. Ezen nemeslelkű intézkedésével lehetővé tette azt, hogy az iskola tanítója növendékeit tovább is oktathatja.

«Szerbia és szerbek» címmel jelent meg egy rendkívül érdekes füzet, amely a legaktuálisabb hadiszintériszégát és népét, Szerbia kivonatolt történetét ismerteti. Szerbia térképével ellátott kis füzet tartalma a következő: A szerb nép török uralom alatt. A török invázió. A török uralom alatt. A felszabaduló-harc. A belső viszonyok fejlődése egészen az állami önállóságig. Gazdasági és szociális állapotok. A szerb hadsereg. Az osztrák-szerb viszonyok. A füzet ára 50 fillér; minden könyvkereskedésben kapható.

A Kassai Kereskedelmi és Iparkamara ismételt felhívja a kerületbeli érdekelt ségek figyelmét arra, hogy a németbirodalmi kormány lépéseket tesz mindazoknak a kereskedőknek és exportőröknek érdekében, akik a szövetséges államok területéről, tehát Magyarországból is követelésekkel és kinnlevőségekkel bírnak a megszállt orosz területeken. E követeléseknek összeírására birodalmi kártalanító bizottságot küldött ki a német kormány s ugyanennek a bizottságnak feladata az is, hogy a mi kinnlevőségeinket összeírja és megállapítsa. Az érdekeltnek tehát saját érdekükben járnak el, ha követeléseiket ennél a bizottságnál, — melynek címe: Reichsentschädigungskommission, Berlin, Mauerstrasse 53., — bejelentik. A bejelentésnél szem előtt tartandó, hogy csak egy céggel szemben fennálló követelések írhatók össze és a lapon megadandók az adós cég nevén és székhelyén kívül a követelés összege, a követelés eredete, kelte és esedékessége. A bejelentésekre nézve esetleges további felvilágosításokkal a kereskedelmi és iparkamara készséggel szolgál.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

Emlékművet hőseinknek!

Lapunk szerkesztősége által indított mozgalom folytán hőseink síremlékére a következő újabb adományok érkeztek hozzánk:

Dr. Rosenberg Mór	K. 1000	özv. Spanner Róbertné	K. 140	dr. Csatóry Ágost	K. 10	Krajnyák János	K. 2
Ardó Alfréd, Kapi	K. 50	Spanner Pál	5	özv. Kovaliczky Sándorné	5	Eperjesi Takarékpénztár	30
Bayer Róbert, Mezőkövesd	3	373. gyűjtőíven N. N.	1	Budapest	5	Gyűjtőpersely	4941
A 66. gy.-ezred pótkeret-zászlóaljja	50	Hartmann Albert	2	nemes Nádaskay Mariska	5	Kir. tanfelügyelőség	4
Pálesch Árpád	5	Gubcsó Gyula	2	Budapest	5	Frank Ármin	2
Vogel Béláné	3	Vajdicska Kálmáné	1	1. gyűjtőíven N. N.	1	Gesotesz Mihály	2
Édeskúthy Lajosné	2	373. gyűjtőíven N. N.	1	Gagisten des Reservespítal	50	Halász Lipót	2
Tomasek Amália	1	Hajdú Gyuláné	50	Eperjes	50	Imre Géza	2
Késmárszky Berta	1	Spiegel Vilmos és Tsa	4	Wick Béla	1	Theisz Ármin	5
208. gyűjtőíven N. N.	1	dr. Gergely Béla	2	Pethe Margitka	1	Theisz Zoltán	3
özv. Puchert Gyuláné	1	Stern Lipót	50	Pethe Eszter	1	Theisz Lenke	2
Pehm kapitány	1	Földesné	50	Pethe Jolán	1	Kiss Erzsébet	1
Feld Rózi	1	Bohus Géza	1	Lajosy Gyuláné	3	Tahy Józsefné	5
Greskovics Vince	1	dr. Klein	1	Sztehlo János	10	dr. Barcsy Lajos, Sóbánya	5
Molnár Ferencné	1	dr. Freimann J.	1	dr. Szehtlo Zoltán (harctér)	5	Orosz Dániel	5
208. gyűjtőíven N. N.	10	Bahner	1	Sztehlo Ervin	5	Orosz Dánielné	5
208. gyűjtőíven N. N.	70	Rosenthal Karolina	50	Sztehlo István	3	N. N.	1
özv. dr. Moskovics Ignácné		Krehó Géza	50	Sarudy László	2	Mizsicskó József	2
Héthárs	2	Szepes yné	40	Sarudy István	2	özv. Faltin Gézáne	1
287. gyűjtőíven N. N.	40	Ádám Ödönné	1	özv. Benigny Ervinné	2	N. N.	120
Szeg Lőrinc	50	Zipser Samu	50	Tátrabank: Thomka Lajos	20	özv. Wallinger Ferencné	1
Dessewffy J., Héthárs	40	özv. Herbst Ignácne	50	Bárkány Leo	10	Gyagyovszky Júlia	1
Groszwirth J. fiai	4	Sam. Schön	50	dr. Novák István	100	Kóch Tivadarné	30
287. Olvashatatlan aláírás	50	dr. Schutzné	50	Rojkovits Tivadar, Litinye	2	Kovaliczky Pál	5
Beetler Vilmos	1	Földi Leo	1	dr. Maybaum Artur	5	Nagysárosi múmalmi munkások	9
287. gyűjtőíven N. N.	40	özv. Bohus Györgyné	50	Szinyei Merse István	20		
287. " N. N.	1	214. gyűjtőíven N. N.	50	Halácsy Gyula	5		
287. " N. N.	50	Waszky Aranka	50	Petrás Jenő	5		
287. " dr. Sz. M.	2	Kriser Márk	1	Elefánt Sándor	2		
287. " N. N.	40	Jaeger Ede	50	Papp Károly	2		
Juhayné	20	Mayer Margit	50	Kertész János	2		
A héthársi áll. el. isk. II. o.	270	Rosenberg Irma	50	Szocsásy Zsigmond	2		
Woloszinovits J. s családja	4	Ruttikay Aladár	1	Ötvös Gyula	2		
idb. Schustek Nándor	2	Weinmann	1	Csizmarik György	1		
		Sztrakyné	1	Kovács Gyula	3		

Összesen K. 1645 21

Eddigi gyűjtésünk K. 728 86

Főösszeg K. 2374 07

Az adakozók fogadják hálás köszönetünket.

Iskolai jegyzése. I. azon hazafias ág. hitv. ev. valamint az szaktanfolyan hadikölcsönre. Jelzettük, hogy végéig összes jegyzetek még Gönczy Gábor Hercz Ida 10 Izabella 100, Keller Ilona Anna 50, Gu Löwi Elza 50, Kögel Antóni mann Erzsé Hermin 50, és Jordán He eddigi jegyzés

Mér
hogyan
szám
HÁZTA
vezet
:: ha
□ □
KÖSCH ÁR

Diadalút v ország minden v lása; reméljük, szétét ismét olya városunk közön tragikák egyike legutolsó filmjér dolunk, elképzel legújabb kreáció amely darab fő játssza. Megemlít volt a próbán v művét, a «Szépsé irodalmilag, min áll az eddig láto mégis Carmi Má betudni. Ezt a fi holnap, vasárnap jósoljuk: telt há főg ez végbemen legközelebbi szer

Adományo fiókegyet javára mányok folytak 5-ikéig: 50 kor. óra; 20 kor.-t Bujanovics Gyula dja, özv. Fekete 50 fillért az Eper kölcsönjegyzési ju szönetet mond az

Iskolai növendékek hadikölcsön-jegyzése. Lapunk múlt számában adtunk hírt azon hazafias mozgalomról, mely az eperjesi ág. hitv. ev. elemi nép- és polgári leányiskola, valamint az azzal kapcsolatos női kereskedelmi szaktanfolyam növendékei körében a harmadik hadikölcsön jegyzése tekintetében megindult. Jeleztük, hogy nevezett növendékek a múlt hét végéig összesen 3850 koronát jegyeztek. Azóta jegyeztek még: Szemere Márton és György 100, Gönczy Gábor és László 100, Gubcsó Ilona 100, Hercz Ida 100, Glattstein Sári 100, Kronemer Izabella 100, Kögel Ilona 100, Müller Rózi 100, Keller Ilona 100, Friedmann Etel 50, Gonda Anna 50, Guttmann Eszter 50, Kneller Etel 100, Löwi Elza 50, Pahmer Róza 50, Luchs Margit 100, Kögel Antónia 100, Toffler Emma 1000, Glücksmann Erzsébet 100, Remenyik Olga 50, Lenz Hermin 50, Gonda Piroska 50, Roth Ilona 100 és Jordán Hermin 100 koronát, úgy, hogy az eddigi jegyzés főösszege 6750 korona.

Mérget vehet rá,

hogy háztartási el-
számolásait csak a

HÁZTARTÁSI KÖNYV

vezetése mellett tart-
:: hatja rendben. ::

□ □ Kapható □ □

KÖSCH ÁRPÁD papirkereskedésében.

Diadalút volt, Berlinton Budapestig és az ország minden városában a Carmi-film bevonulása; reméljük, hogy Carmi Mária kiváló művészetét ismét olyan mértékben fogja méltányolni városunk közönsége, mint azt a legkiválóbb tragikák egyike megérdemli. Emlékezzünk vissza legutolsó filmjére, az «Ördög»-re; ha erre gondolunk, elképzelhetjük, hogy milyen fog nyújtani legújabb kreációjában, a «Szépség átká»-ban, amely darab főszerepét, egy szerelmes anyát játssza. Megemlítjük, hogy ma délelőtt alkalmunk volt a próbán végignézni Turinszky és Wiene művét, a «Szépség átká»-t. Elismerjük, hogy úgy irodalmilag, mint technikailag talán páratlanul áll az eddig látott Carmi-filmek közt, de a sikert mégis Carmi Mária sajátos művészetének lehet betudni. Ezt a filmszenzációt ma, szombaton és holnap, vasárnap mutatja be az Uránia, és megjósoljuk: telt házak és zajos siker kíséretében fog ez végbemenni. Megemlítjük, hogy az Uránia legközelebbi szenzációja Fern Andra-film lesz.

Adományok. Az Eperjesi Vöröskereszt-fiókegylet javára a következő nemesszívű adományok folytak be október 31-ikétől november 5-ikéig: 50 kor.-t Szinyei Merse István nov. hóra; 20 kor.-t Csengey Gusztávné; 10 kor.-t Bujanovics Gyuláné, N. N., Mussoni Antal tanúdjára, özv. Fekete-Rombauer Izabella; 4 korona 50 fillért az Eperjesi ev. polg. leányisk. hadikölcsönjegyzési jutaléka, amelyekért hálás köszönetet mond az elnökség.

Maria Carmi

a legkiválóbb
mozitragika

első fellépése az idén

Turinszky és Wiene művében,

A szépség

átká

5-felvonásos tár-
sadalmi dráma
címszerepében.

Bemutatja
szombaton és vasárnap

az

Uránia-

Mozi.

November 9-ikétől
előadások naponta!
Az első ifjúsági előadás
10-ikén, szerdán.

Jön! Jön!
FERN ANDRA:
„Letört szárnyak“!

A kassai kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a németbirodalmi kormány hajlandó a Németországból vásárolt műgyapjú, továbbá mungó- és katonai célra alkalmatlan gyapjúrongyok kivitelét engedélyezni, ha a vásárlás ez év július 5-ike, illetőleg szeptember 22-ike előtt történt. Mindazok, akik ilyen engedélyre reflektálnak, sürgősen jelentkezzenek a kereskedelmi és iparkamaránál.

Felelős szerkesztő: Kiadótulajdonosok:
Dvortsák Győző. Koós Ernő és Frigyes.

Építési rajzoló,

ki úgy a belső, mint a külső munkákban
önállóan működik s fényképezni is tud,

állást keres,
esetleg otthon végzendő mun-
kát is elfogadna. :: ::

Cím e lap kiadóhivatalában megtudható.

Elveszett

a Fő-utcán egy női
arany nyaklánc.

Kérem a becsületes megtalálót, juttassa
Landau Juliskához, Stehr-féle könyv-
kereskedésbe, Fő-utca 68. sz. ::

Nagyszertien bavit a haretéren küzdöknél és
Általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-
mell- és hátfájás stb. eseteiben
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. capsici
compos.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvege K -80, 140, 2-
Kapható gyógyszerárakban vagy közvet-
lenül az „Arany oroszlánhoz“ címzett
Dr. Richter-féle gyógyszerárakban,
Prága I, Elisabethstr. 5.
Naponkénti szétküldés.

A legszebb

harctéri,
Mikulás-,
karácsonyi,
újévi és
alkalmi

képeslapok

10, 12, 16, 18, 20 és
25 filléres áron

KÖSCH ÁRPÁD

::: KÖNYVNYOMDÁJÁNAK :::
PAPIRÜZLETÉBEN KAPHATÓ!

PASZTERNÁK MANÓ
 bútorszállítási vállalat :: Eperjes
 Szállítási iroda Kovács-utca 14. :: Telefon 105.
Költözködések
 szakszerű, pontos lekönyvelés hely-
 ben és vidéken. ::

TELEFON JEGYZÉK
 KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET
 KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET
 PAPIR-ÉS ÍRÓSZERRAKTÁR
 EPERJES ÁRA 4 KOR

EGYSZER VESZNI
 NEM ERŐSEN ENNEK
 MINDIG KÉRDJ
 BE A VÁSÁRLÓNAK

Árverési hirdetemény.
AZ EPERJESI BANKEGYLET
 részéről közhírré tétetik, miszerint a nála elzálo-
 gosított és f. évi január hó 31-ig bezárólag lejárt
 ékszer- és egyéb tárgyakból álló kézizálogok ::
1915. évi november hó 8-ikán
 reggeli 9 órakor az intézet helyiségében, az alap-
 szabályok értelmében tartandó nyilvános árverésen
 a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak. Ezen zálogok
 az árverés napjáig az illető felek által rendezhetők.
 Rendezések az árverés napján el nem fogadtnak.
 Eperjes, 1915. szeptember 10. :: Az Eperjesi Bankegylet igazgatósága.

Keresek ::
 egy férfit vagy nőt
 a varrásnál való kisegítésre.
 Cím a kiadóhivatalban. ::

Jegyezzünk Hadikölcsönt!
 □ □ A M. kir. III-ik □ □
6%-os Hadikölcsön-jegyzések
 megkönnyítése céljából az
EPERJESI TAKARÉKPÉNZTÁR
 □ a jegyzett címletekre □
5% kamat mellett lombard-kölcsönt folyósít.
 Pld. 500 K. n. é. Hadikölcsön-jegyzéshez csupán
 90-90 K. készpénz vagy ily értékű értékpapír szükséges.
 Ezen csekély befektetés mintegy 10% évi kamatot jövedelmez.

Hiába keres,
 sehol sem talál jobb
 s olcsóbb, a táborba
 küldendő csomagokra
 egyedül alkalmas
vízmentes
csomagolópapírost,
 mint
Kósch Árpád
 könyvnyomdai műintézet ::
 papír- és írószerraktárának
 üzletében :: Eperjesen.

HALTENBERGER BÉLA □ KASSA.
 :: RUHAFFESTŐ-, ::
 VEGYTISZTÍTÓ- ÉS
 GÖZMOSÓGYÁR.
 ■ ■
 ÁTVÉTELI ÜZLET
 EPERJESEN FŐ-U.
 23. SZÁM ALATT.
 Amennyiben a gyár jelenleg
 □ is teljes üzemben van, □
ruhák, egyenruhák, függönyök stb.
 most is a rendes módon
 festetnek és tisztítatnak.
Gallér- és kezelőtisztítás
 a szokott szép kivitelben.
 Gyászesetben ruhák festése feketére.

Milliók
 használják
Köhögés
 rekedtség, hurut és nyakgörcs, gőrcs és
 hökhurut ellen
KAISER
MELLKARAMELLÁIT
 □ □ a három fenyő védjeggyel. □ □ □
6050 közjegyzőileg hi-
 teles bizonyít-
 vány orvosoktól
 és magánosoktól igazolják a biztos sikert.
 Nagyon alkalmas és jóízű cukorkák!
 Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fill.
 Kapható Eperjesen: Molitorisz István és
 Korn Vilmos gyógyszerárán és Pálesch
 Árpád drogériájában.

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomdai-intézetében, Eperjesen.

ER
 Előfizetési ár
 Egész évre . . .
 Félévre . . .
 Negyedévre . . .
 Hirdetési díj: Egyhe-
 petűsor egyszeri hir-
 15 f. Közlemények sor-

Dr.
 az eperjesi gör-
 egyházmegye
 Hadak Ura, a
 tanúsított önfel-
 Ferenc József-
 tette ki.
 A Hadak U
 főpásztorát —
 legnagyobb ve-
 örködött népe-
 Azt a főpászto-
 vonala előtt, csat-
 közepette mond-
 kérte a Hadak l-
 áldását igazságe-
 Azt a főpászto-
 újabb hősi tette-
 fronton küzdő e-
 A magas kit-
 s megnyugvás
 ban, mely e kit-
 érdemeknek leg-
 merését látja.
 Alig két eszt-
 megye élére k-
 elegendő volt a
 tulajdonságaival
 jét, hogy nagy e-

TA
 Szere-
 in
 Tudod, az
 Mert oly
 Mintha sze-
 De akkor
 Most jön s
 Himbáló
 Csengővirág
 Kacag az
 És a Te le-
 Ilyen mé-
 Mintha ked-
 Megingó
 De ha szer-
 Csengve
 Mintha ezü-
 Min sohs
 S az erdő
 Egybefor-
 Ha illat-ter-
 Nászi fűz-
 Szentélyé s
 Áldva bő-
 És hű szivt-
 A kék m-